

W NUMERZE

na początek

3 Paweł Knap
Kufry, szafy i szuflady

meritum

4 Tomasz Markowski
Piracka wersja historii

14 Mirosław Janiak
Tramwajem w przestworza,
czyli szczecińskie tramwaje
w latach 1925–1945

30 Dominik Wołyński
Kryptonim „Sellerie”

36 Bartosz Sitarz
Za miedzą Szczecina, czyli
jak powstawał obwód welecki

52 Paweł Knap
Patron z milicji

58 Agata Freindorf
Bramy do innego świata

64 Agata Freindorf
„...dalej mówią kamienie”.
O zachowanym nagrobku
rodziny Stedtnitzów

68 Elżbieta Lipska
Ostatni wyrok śmierci

historia jednej fotografii

72 Małgorzata Wrzosek
O łodzi zacumowanej
w Bramie Królewskiej

zdjęcia z pudełka

78 Z Chojna do Szczecina
oprac. Leszek Lewandowski

proza

84 Patrycja Lema
Dwa lustra

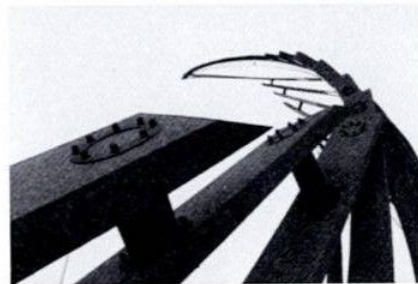
na koniec

88 Przemysław Jackowski
Historia warta upamiętnienia

96 Zusammenfassung

97 Autorzy i pochodzenie ilustracji

Piracka wersja historii

Czy istnieje piracki Szczecin? Czy Szczecin nadaje się na piracki port starego świata? Spróbujmy się o tym przekonać, zaczynając bez żadnych wymyślnych forteli, bo od planu miasta. Na tymże, w Roku Pańskim 2014, bez trudu znajdujemy ul. Korsarzy.

Patron z milicji

Przedwojenny gmach przy ul. Chobolańskiej 20 od 1 września 1946 r. mieści Szkołę Podstawową nr 16. Dwie dekady później, 7 października 1966 r., szkoła przyjęła imię por. Zdzisława Przybyłaka oraz sztandar ufundowany przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa województwa szczecińskiego. Kim był patron podstawówki z Gumieniec?

Bramy do innego świata

Na terenie Szczecina nie zachowało się zbyt wiele bram prowadzących niegdyś na teren przykościelnego cmentarza. Większość uległa zniszczeniu wraz z likwidacją nekropolii, ustępując miejsca zagęszczającej się zabudowie. Warto im się przyjrzeć, gdyż niektóre z nich to obiekty zabytkowe o znacznej wartości artystycznej.

Ostatni wyrok śmierci

Zabrakło na alkohol. Ale 23-letni Mariusz R. dobrze wiedział, jak zdobyć pieniądze. Na cel wziął taksówkarza, który miał być bezbronny. Do realizacji planu wciągnął swojego kompana od butelki, Zdzisława O. – 15-letniego brata narzeczonej. Chwycili kuchenny nóż i ruszyli na polowanie. Wszystko zakończyło się wyrokiem śmierci. Ostatnim, który został wydany przez szczeciński sąd.

Z Chojna do Szczecina

Stanisław Mikołajczak urodził się w 1927 r. w wielkopolskim Chojnie. Po odbyciu służby wojskowej, w 1951 r. trafił do Szczecina, gdzie pracował w pocztowej paczkarni, a następnie jako radiooperator w stacji brzegowej Szczecin Radio. W 1954 r. poślubił 22-letnią wówczas Genowefę Radziej. Stare rodzinne fotografie stały się pretekstem do opowieści o dekadzie z sześćdziesięciu lat wspólnego życia.